

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2000-2001

---

16 MEI 2001

Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 190, 194, 259bis-9, 259bis-10, 259octies en 371 van het Gerechtelijk Wetboek, tot invoeging van artikel 191bis in het Gerechtelijk Wetboek en tot wijziging van artikel 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten

---

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **ISTASSE**

De commissie voor de Justitie heeft dit ontwerp, na terugzending door de Kamer van volksvertegenwoor-

---

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden: de heer Dubié, voorzitter; de dames De Schamphelaere, de T' Serclaes, Kaçar, Leduc, de heer Mahoux, mevrouw Nyssens, de heer Ramoudt, mevrouw Staveaux-Van Steenberghe, de heer Steverlynck, mevrouw Taelman, de heer Vandenberghe, mevrouw Vanlerberghe en de heer Istasse, rapporteur.

2. Plaatsvervangers: de heren Cornil, Geens en Roelants du Vivier.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-639 - 2000/2001:

Nr. 9: Ontwerp opnieuw geamendeerd door de Kamer.
Nr. 10: Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2000-2001

---

16 MAI 2001

Projet de loi modifiant les articles 190, 194, 259bis-9, 259bis-10, 259octies et 371 du Code judiciaire, insérant l'article 191bis dans le Code judiciaire et modifiant l'article 21 de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats

---

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR M. **ISTASSE**

La commission de la Justice a examiné le présent projet, renvoyé par la Chambre des représentants, au

---

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs: M. Dubié, président; Mmes De Schamphelaere, de T' Serclaes, Kaçar, Leduc, M. Mahoux, Mme Nyssens, M. Ramoudt, Mme Staveaux-Van Steenberghe, M. Steverlynck, Mme Taelman, M. Vandenberghe, Mme Vanlerberghe et M. Istasse, rapporteur.

2. Membres suppléants: MM. Cornil, Geens et Roelants du Vivier.

Voir:

Documents du Sénat:

2-639 - 2000/2001:

N° 9: Projet réamendé par la Chambre.
N° 10: Amendements.

digers, besproken tijdens haar vergadering van 16 mei 2001, in aanwezigheid van de minister van Justitie.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

De minister stipt aan dat de amenderingen die door de Senaat werden aangebracht, ook door de Kamer werden aangenomen, op een punt na. De Kamer geeft namelijk de voorkeur aan de oorspronkelijke versie met betrekking tot de ervaring die wordt vereist van advocaten die toegang wensen te krijgen tot de magistratuur (20 jaar balie, waar de Senaat 15 jaar balie bepaalde — artikel 3 van het ontwerp). De minister dringt aan op een snelle goedkeuring van de tekst.

II. BESPREKING

A. Vragen van de leden

Mevrouw Nyssens dient de amendementen nrs. 32 en 33 in (stuk Senaat, nr. 2-639/10). Deze amendementen wensen tegemoet te komen aan de bezorgdheid van de gerechtelijke stagiairs die zich hebben ingeschreven voor de lange stage en voegen aldus een overgangsbepaling in.

Dank zij deze overgangsbepaling kunnen de personen die voor de lange stage gekozen hebben toen het huidige ontwerp nog niet besproken werd, toch nog deze voorrang genieten op het ogenblik dat zij voor een benoeming in aanmerking komen.

Mevrouw Nyssens dient tevens een amendement nr. 34 (stuk Senaat, nr. 2-639/10), dat de bepalingen met betrekking tot de voorrang van de plaatsvervangende rechters wenst te verduidelijken (artikel 9 van het ontwerp).

Verscheidene leden begrijpen de bezorgdheid van de indienster van de amendementen. De situatie van de gerechtelijke stagiairs dient duidelijk te worden vastgelegd. De op hen toepasselijke regels worden immers gewijzigd op het ogenblik dat zij zich reeds hebben verbonden tot de stage.

Een lid verklaart zich niet helemaal gerust over de beoordeling van de advocaten, met 20 jaar ervaring, via een mondeling examen. Een objectieve beoordeling is nodig waarbij men nagaat of de advocaat wel degelijk een vonnis kan maken.

Een mondeling examen veronderstelt een meer subjectieve benadering.

Met betrekking tot de gerechtelijke stagiairs vraagt een lid wat de verhouding is tussen het aantal vacante plaatsen op de zetel en het aantal gerechtelijke sta-

cours de sa réunion du 16 mai 2001, en présence du ministre de la Justice.

I. EXPOSÉINTRODUCTIF DU MINISTRE DE LA JUSTICE

Le ministre signale que les amendements qui ont été apportés par le Sénat ont aussi été adopté par la Chambre, à une seule exception. S'agissant de l'expérience exigée des avocats qui souhaitent accéder à la magistrature, la Chambre préfère en effet le texte initial (20 ans de barreau, alors que le Sénat prévoyait 15 ans de barreau — article 3 du projet). Le ministre insiste pour que le texte soit rapidement voté.

II. DISCUSSION

A. Questions des membres

Mme Nyssens dépose les amendements n°s 32 et 33 (doc. Sénat, n° 2-639/10), par lesquels elle souhaite répondre aux préoccupations des stagiaires judiciaires qui se sont inscrits pour le stage long, en insérant une disposition transitoire.

Cette disposition transitoire permet aux personnes qui ont opté pour le stage long au moment où le projet à l'examen n'était pas encore en discussion, de bénéficier d'une priorité au moment où elles seront susceptibles d'être nommées.

Mme Nyssens dépose également l'amendement n° 34 (doc. Sénat, n° 2-639/10), visant à clarifier les dispositions relatives à la priorité des juges suppléants (article 9 du projet).

Plusieurs membres comprennent le souci qui anime l'auteur des amendements. Il convient de définir clairement la situation des stagiaires judiciaires. On modifie en effet les règles qui leur sont applicables alors qu'ils se sont déjà engagés pour le stage.

Un membre déclare qu'il n'est pas tout à fait rassuré au sujet de l'évaluation par un examen oral des avocats possédant vingt ans d'expérience. Il faut prévoir une appréciation objective, permettant de vérifier si l'avocat est bien capable de rédiger un jugement.

Un examen oral suppose une appréciation plus subjective.

Au sujet des stagiaires judiciaires, un membre demande quel est le rapport entre le nombre de places vacantes au siège et le nombre de stagiaires judiciai-

giairs. Kunnen de stagiairs er zeker van zijn dat zij, na afloop van de stage, een plaats op de zetel kunnen bekleden?

B. Antwoord van de minister

De minister begrijpt de bekommernissen van de gerechtelijke stagiairs. Hij verklaart deze personen te hebben ontvangen op het kabinet en met hen de problematiek grondig te hebben besproken.

Aldus kon de minister de stagiairs geruststellen:

— er is immers geen enkel geval bekend van een gerechtelijk stagiair die, onder de juiste voorwaarden, op het einde van de stage niet zou worden benoemd. Uiteraard spreekt het voor zich dat de stagiairs voor alle vacante plaatsen dienen te postuleren;

— het aanbod van vacante plaatsen is groot. De minister dient vaak over te gaan tot een nieuwe publicatie wegens gebrek aan kandidaten.

De minister vreest dat amendement nr. 32 van mevrouw Nyssens zou kunnen leiden tot een veroordeling op grond van tegenstrijdigheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

De minister is ervan overtuigd dat een advocaat met lange balie-ervaring perfect in staat is een vonnis op te stellen. Ook als advocaat dient hij immers conclusies te formuleren en te antwoorden op de ontwikkelde argumenten.

Bovendien zal de Hoge Raad voor de Justitie de nodige objectiviteit aan de dag leggen. Er komen trouwens ook adviezen van de korpschef. De organisatie van de proef behoort toe aan de Hoge Raad voor de Justitie. Deze zal ongetwijfeld de nodige nauwkeurigheid aan de dag leggen en een geobjectiveerde rangschikking waarborgen. Niets sluit uit dat zij bepaalde zaken, in de mondelinge procedure, laten noteren. Deze bepaling biedt de minister de nodige ruimte om zoveel mogelijk vacante plaatsen te laten bezetten. Deze manoeuvreerruimte is nodig.

De minister kan aldus niet akkoord gaan met amendement nr. 33 van mevrouw Nyssens, dat de mogelijkheid van inwerkingtreding in juni 2002 overboord gooit.

Dit amendement bepaalt immers dat de artikelen 3, 5 en 6 in werking zullen treden in oktober 2002.

De minister vraagt eveneens de verwerping van amendement nr. 34.

III. STEMMINGEN

De artikelen 1, 2, 4 en 7 worden eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

De artikelen 3 en 10 worden aangenomen met 8 tegen 3 stemmen.

res. Ceux-ci peuvent-ils compter sur une place au siège à l'issue de leur stage?

B. Réponse du ministre

Le ministre peut comprendre les inquiétudes qu'éprouvent les stagiaires judiciaires. Il déclare les avoir reçus à son cabinet et avoir discuté du problème avec eux, de manière approfondie.

Le ministre a ainsi pu rassurer les stagiaires:

— on ne connaît aucun cas de stagiaire judiciaire qui, répondant aux conditions, ne serait pas nommé à l'issue de son stage. Il va de soi que les stagiaires doivent postuler à toutes les places vacantes;

— l'offre de places vacantes est grande. Le manque de candidats oblige souvent le ministre à faire une nouvelle publication.

Le ministre craint que l'amendement n° 32 de Mme Nyssens ne donne lieu à une condamnation pour motif de contradiction avec les articles 10 et 11 de la Constitution.

Le ministre est convaincu qu'un avocat qui a une longue expérience du barreau est tout à fait capable de rédiger un jugement. En tant qu'avocat, il doit en effet aussi rédiger des conclusions et répondre aux arguments développés.

De plus, le Conseil supérieur de la Justice fera preuve de l'objectivité voulue. Le chef de corps devra d'ailleurs aussi rendre un avis. Le Conseil supérieur de la Justice est chargé de l'organisation de l'épreuve. Il ne manquera pas de faire preuve de la rigueur nécessaire et garantira une classification objective. Rien n'exclut qu'au cours de cette procédure orale, certaines choses soient notées. La disposition visée offre au ministre la marge nécessaire pour pourvoir au plus grand nombre possible de places vacantes. Cette marge de manoeuvre est nécessaire.

Le ministre ne peut donc souscrire à l'amendement n° 33 de Mme Nyssens, qui retarde l'entrée en vigueur prévue pour juin 2002.

Cet amendement prévoit en effet que les articles 3, 5 et 6 entreront en vigueur en octobre 2002.

Le ministre demande également le rejet de l'amendement n° 34.

III. VOTES

Les articles 1er, 2, 4 et 7 sont adoptés à l'unanimité des 11 membres présents.

Les articles 3 et 10 sont adoptés par 8 voix contre 3.

Artikel 5 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 1 stem bij 1 onthouding.

Artikel 6 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 8 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Amendement nr. 34 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1 stem bij 2 onthoudingen.

Artikel 9 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 stem bij 2 onthoudingen.

Amendement nr. 32 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1 stem bij 2 onthoudingen.

Artikel 11 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 stem bij 2 onthoudingen.

Amendement nr. 33 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1 stem bij 2 onthoudingen.

Artikel 12 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 stem bij 2 onthoudingen.

IV. EINDSTEMMING

Het wetsontwerp in zijn geheel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,
Jean-François ISTASSE.

De voorzitter,
Josy DUBIÉ.

*
* *

**De door de commissie aangenomen tekst
is dezelfde als de tekst
van het door de Kamer opnieuw
geamendeerde ontwerp
(zie stuk Kamer nr. 50-703/18)**

L'article 5 est adopté par 9 voix contre 1 et 1 abstention.

L'article 6 est adopté par 9 voix et 2 abstentions.

L'article 8 est adopté par 10 voix et 1 abstention.

L'amendement n° 34 est rejeté par 8 voix contre 1 et 2 abstentions.

L'article 9 est adopté par 8 voix contre 1 et 2 abstentions.

L'amendement n° 32 est rejeté par 8 voix contre 1 et 2 abstentions.

L'article 11 est adopté par 8 voix contre 1 et 2 abstentions.

L'amendement n° 33 est rejeté par 8 voix contre 1 et 2 abstentions.

L'article 12 est adopté par 8 voix contre 1 et 2 abstentions.

IV. VOTE FINAL

L'ensemble du projet de loi est adopté par 8 voix et 3 abstentions.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction de ce rapport.

Le rapporteur,
Jean-François ISTASSE.

La présidente,
Josy DUBIÉ.

*
* *

**Le texte adopté par la commission
est identique au texte
du projet réamendé
par la Chambre
(voir le doc. Chambre n° 50-703/18)**